

**Сумський державний педагогічний університет
імені А. С. Макаренка**

Факультет іноземної та слов'янської філології

Кафедра української мови і літератури

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВСТУП ДО ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА**

галузь знань **01 Освіта/Педагогіка**

спеціальність **014 Середня освіта (Українська мова і література)**

освітньо-професійна програма
Середня освіта (Українська мова і література. Зарубіжна література)

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Мова навчання

українська

Погоджено науково-
методичною комісією
факультету іноземної та слов'янської
філології
«30» серпня 2024 р.
Голова
Громова Н. В., кандидат педагогічних
наук, доцент

Суми 2024

Розробник:

Кириленко Надія Іванівна, кандидат філологічних наук, доцент

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри
української мови і літератури

Протокол № 1 від «29» серпня 2024 року

Завідувач кафедри

Семеног О. М., докт. пед. наук, проф.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Бакалавр	Обов’язкова	
		Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр	
1-й		1-й	
Лекції			
18 год.			
Практичні, семінарські			
22 год.			
Лабораторні			
Самостійна робота			
48 год.			
Консультації:			
2 год.			
Вид контролю: залік			

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Вступ до літературознавства як філологічна дисципліна відіграє важливу роль у підготовці вчителя-словесника для роботи в ЗЗСО.

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинні опанувати студенти відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритм вивчення навчального матеріалу дисципліни "Вступ до літературознавства", необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Курс "Вступ до літературознавства" передбачає формування теоретичної бази філолога, тому метою його вивчення є вивчення навчальної дисципліни «Вступ до літературознавства» є формування науково-теоретичних основ літературознавчого світогляду майбутнього філолога; засвоєння нових і поглиблення отриманих раніше знань із літературознавства; ознайомлення зі специфікою художньої літератури як різновиду мистецтва слова; визначення сутності літературного процесу, поетики художнього твору, систем віршування, генології, стилів, течій, напрямів; набуття навичок літературознавчого аналізу художнього тексту та вміння орієнтуватись у літературному процесі.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен демонструвати такі результати навчання через знання, уміння та навички.

Знати:

- науково-теоретичних основ літературознавства; етапи розвитку, становлення і функціонування літературознавчої науки; сучасних методологій пізнання літературних явищ; основні
- загальні характеристики методів дослідження літературних явищ;
- основний термінологічний апарат та літературознавчі техніки конкретних методів;
- основні положення аналізу літературного твору (автор, епоха, напрям (течія), рід, жанр, художній образ, зміст та форма, мова художнього твору).

Уміти:

- простежувати передумови виникнення літературознавства як науки;
- застосовувати літературознавчий понятійний апарат; працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), знаходити, осмислювати й систематизувати інформацію в процесі навчання та в освітній діяльності;
- проаналізувати специфіку творчості митця в контексті його епохи, відрізняти різні етапи;
- обирати необхідні методи й прийоми для аналізу конкретного літературного матеріалу; здійснювати різні види аналізу літературного твору, визначати його жанровість, стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції і новаторство.

Володіти навичками:

- системного уявлення про літературознавчий процес;
- літературного аналізу із застосуванням отриманих теоретичних знань у процесі практичного аналізу;
- оперування термінологічним апаратом у процесі аналізу літературного тексту;
- сприйняття художнього тексту в контексті синхронічного та діяхронічного розрізу;
- тлумачення художнього тексту з різних методологічних позицій.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Українська література, фольклор, вступ до мовознавства, історія.

3. Результати навчання за дисципліною

Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (громадянська компетентність). ЗК 2. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (соціальна компетентність). ЗК 3. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження (культурна компетентність). ЗК 7. Здатність до освіти протягом життя.
Предметні (фахові) компетентності спеціальності (ПК)	ПК 1. Мовно-комунікативна компетентність як здатність забезпечувати здобуття учнями освіти державною мовою, застосовувати когнітивно-дискурсивні вміння у створенні зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній і писемній формах, формувати і розвивати мовно-комунікативні уміння та навички учнів; використовувати знання іноземної мови в освітній і професійній діяльності в умовах реалізації концепції Нова українська школа. ПК 2. Предметно-методична компетентність як здатність : моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів; формувати та розвивати в учнів ключові компетентності та вміння, спільні для всіх компетентностей; здійснювати інтегроване навчання учнів; добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів; розвивати в учнів критичне мислення; здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу; формувати ціннісні ставлення в учнів. ПК 3. Інформаційно-цифрова компетентність як здатність: орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній

	діяльності; ефективно використовувати наявні та створювати (за погребі) нові електронні (цифрові) освітні ресурси; використовувати цифрові технології в освітньому процесі; ПК 5. Емоційно-етична компетентність як здатність: усвідомлювати особисті відчуття, почуття та емоції, потреби, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу; усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі. ПК 13. Інноваційна компетентність як здатність: застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі; використовувати інновації у професійній діяльності; застосовувати різноманітні підходи до розв'язання проблем у педагогічній діяльності; здатність до навчання впродовж життя: визначати умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя; взаємодіяти з іншими вчителями на засадах партнерства та підтримки (у рамках наставництва, супервізії тощо), дотримуючись принципів професійної етики; здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати індивідуальні професійні потреби.
--	--

Програмні результати навчання	
Знання	ПРЗ 1. Концептуальні наукові та практичні знання в галузях мовознавства та літературознавства, педагогіки й методики середньої освіти, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері навчання в умовах реалізації концепції Нова українська школа. ПРЗ 2. Знати й розуміти основні лінії шкільного курсу української мови та літератури, зарубіжної літератури. ПРЗ 9. Знати й розуміти сучасні філологічні та дидактичні засади навчання української мови і літератури, зарубіжної літератури, мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку української мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті. ПРЗ 10. Знати провідні тенденції розвитку літературного процесу в Україні, специфіку його перебігу в культурному контексті, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів, творів української класики й сучасності у взаємозв'язках зі світовою літературою й культурою.
Уміння	ПРУ 1. Когнітивні та практичні уміння/навички знати, розуміти і демонструвати здатність реалізувати теоретичні й методичні засади навчання української мови і літератури, зарубіжної літератури в базовій школі в умовах реалізації концепції Нова українська школа. ПРУ 9. Когнітивні та практичні уміння/навички пояснювати особливості розвитку української та зарубіжної літератури, специфіку розвитку літературного процесу в Україні в культурному контексті, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів, твори української класики й сучасності у взаємозв'язках зі світовою літературою й культурою, порівнювати мовні й

	літературні факти, явища, узагальнювати, визначати їхні подібності й відмінності, фахово оперувати українознавчими поняттями.
Комунікація	ПРК 1. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у професійному середовищі. ПРК 3. Здатність до ефективної комунікації в процесі навчання української мови і літератури, зарубіжної літератури, спілкування з професійних питань усно та письмово.
Автономія і відповідальність	ПРА 2. Спроможність керувати проєктами через генерування нових ідей для вирішення складних спеціалізованих завдань і проблем професійної діяльності з урахуванням набутих знань з предметної галузі.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Кількість балів за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90 – 100	(А) отримують студенти, які були активними на всіх заняттях, засвідчують високий рівень осмислення вивченого, виявляють вміння логічно, аргументовано аналізувати, узагальнювати, давати критичну оцінку художньому матеріалові, подають чіткі визначення термінів, виявляють творчі здібності в опрацюванні певних питань, чітко простежують історію літературного явища, вміють кваліфіковано вести дискусію. Відповіді не містять фактичних і мовленнєвих помилок.
82 – 89	(В) отримують студенти, які відповідали на всіх заняттях, добре володіють навчальним матеріалом, виявляють вміння аналізувати, узагальнювати, знають визначення термінів, більшість теоретичних положень підтверджують прикладами; є спроби виконати проблемні завдання; спостерігається вміння коментувати літературні явища; відповіді не містять фактичних помилок, наявні окремі мовленнєві огріхи.
74 – 81	(С) мають студенти, які відповідали на кожному занятті, уміють не лише відтворити зміст лекції, але й переказують самостійно опрацьований матеріал за кількома джерелами, відповідають на питання, знають визначення термінів, але відповіді не завжди конкретизовані прикладами, трапляються фактичні і мовленнєві помилки.
64 – 73	(Д) набирають ті студенти, які постійно працювали на заняттях, можуть відтворити матеріал лекції, при відповідях користуються самостійно укладеним конспектом; намагаються подати визначення термінів, але не завжди можуть навести приклади; не готові виконувати проблемні завдання; відповіді містять фактичні і мовленнєві помилки. Студенти здійснюють мислительну діяльність під керівництвом керівника.

60 – 63	(Е) отримують студенти, які відтворюють матеріал лекції, переказують самостійно опрацьований матеріал. Студенти відповідають на питання, але у відповідях не точно подані визначення термінів, відповіді не конкретизовані прикладами, застосовують набуті знання лише у стандартних ситуаціях, наявні спрощені висловлювання; розумові операції фрагментарні або елементарні.
35-59	(FX) – не зараховано (з правом перескладання) мають студенти, які відтворюють половину матеріалу лекції чи самостійно опрацьованого матеріалу. Відповіді характеризуються низьким рівнем усвідомлення, завчені напам'ять матеріали не можуть чітко пояснити, відсутні приклади; відповіді містять фактичні неточності і мовленнєві помилки.
1 – 34	(F) – не зараховано (без права перескладання) отримують ті студенти, які епізодично відтворюють теоретичний матеріал на рівні уривчастого переказування конспекту лекції, порушена послідовність відповідей; студенти не завжди розуміють суть питання, не можуть застосувати набуті знання в елементарних стандартних ситуаціях, час використовують недоречно чужі думки; відповіді містять грубі фактичні помилки.

Розподіл балів

Поточний контроль											Разом	Сума
РОЗДІЛ 1						РОЗДІЛ 2						
Т 1.1	Т 1.2	Т 1.3	Т 1.4	Т 1.5	Т 1.6.	Т 2.1	Т 2.2	Т 2.3	Т 2.4			
Поточний контроль											77	100
7	7	7	7	7	7	7	7	14	7			
Контроль самостійної роботи											23	
2	2	2	2	2	2	3	3	3	2			

Т 1.1, Т 1.2 ... Т2.4 – теми розділів

За бажанням здобувача можуть ураховуватися результати навчання у **неформальній освіті** (відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті у СумДПУ імені А. С. Макаренка).

Розподіл балів за види робіт:

- участь у конференції (різних рівнів) – 3 бали,
- написання й опублікування статті – 7 балів,
- участь/призове місце у творчих конкурсах, олімпіадах тощо: обласних – 8/10 балів; усеукраїнських – 12/14.
- участь/призове місце у всеукраїнському конкурсі наукових робіт – 15/18 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	Відмінно
82 – 89	B	Добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	Задовільно
60 – 63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Усне опитування, тестування, проєкти, реферати, есе, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, залік.

6. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Літературознавство як наука. Особливості курсу.

1. Літературознавство як наука. Мета. Об'єкт. Предмет. Завдання курсу. Структура літературознавства.

Основні й допоміжні галузі. Зв'язок із іншими дисциплінами. **Засади академічної доброчесності.**

2. Специфіка розвитку зарубіжного літературознавства.

Зародження літературознавства в добу античності.

- Мистецтво за Платоном.

- Арістотель про джерело мистецтва. «Поетика».

Літературознавча думка Середньовіччя (Августин, Тома Аквінський).

Розвиток теоретичної думки в добу Відродження («Апологія поезії» Джованні Бокаччо).

Літературознавство в епоху Бароко (П. Кальдерон).

Класицизм. «Поетичне мистецтво» Н. Буало.

Естетика Просвітництва (Дені Дідро, Френціс Бекон, Готхольд-Ефраїм Лессінг «Лаокоон».)

- класична філософія Імануїла Канта;

- погляди на мистецтво Г.-В.-Ф. Гегеля;

- філософія Артура Шопенгауера,;

- полеміка про творчість Анрі Бергсона;

Теорія архетипів К.Г.Юнга; Зигмунд Фройд про природу поетичної фантазії.

Мартін Гайдеггер про природу поезії; Ганс-Георг Гадамер («Поезія і філософія»).

Екзистенціальна модель розуміння і тлумачення літератури у XX столітті (Жан-Поль Сартр, Ролан Барт, Умберто Еко, Юрій Лотман, Хосе Ортега-іГассет).

Літературознавча думка Середньовіччя (Августин, Тома Аквінський). Розвиток теоретичної думки в добу Відродження («Апологія поезії» Джованні Бокаччо).

Літературознавство в епоху Бароко (П. Кальдерон).

3. Розвиток українського літературознавства. Формування історичної школи в літературознавстві. Психологічний напрям. Філологічна школа. 20-30 роки. Соцреалізм. 60-і. Модернізм. Постмодернізм.

Принципи і методи аналізу літературного твору. Наукові методи у літературознавстві (філологічний, біографічний, культурно-історичний, порівняльно-історичний, психолінгвістичний, психоаналітичний, феноменологічний, герменевтичний, рецептивна естетика, структуралізм, семіотика). Інтерпретація, її методи. Декодування.

4. Література як вид мистецтва.

Поняття про мистецтво. Мистецтво і наука як два способи пізнання світу. Функції мистецтва. Література серед інших видів мистецтва. Література як людинознавство. Об'єкт зображення у літературі. Критерії художності. Образність і художність літератури. Основні естетичні категорії: естетичний ідеал, прекрасне, трагічне і комічне в житті та в мистецтві; пафос і його види.

5. Художній образ у літературі. Структура художнього образу. Система образів. Дефініція поняття в теорії літератури. Ознаки та функції художніх образів в літературі. образ як художнє узагальнення образи-персонажі

поетичні образи

домисел і вимисел у структурі образу Класифікація художніх образів:

- за чуттєвими вимірами;
- за семантикою;
- за ступенем узагальнення
- за структурою.

6. Роди і жанри літератури: епос, лірика, драма.

Роди, види і жанри літератури.

Загальне поняття про роди та жанри. Класифікація літературних творів.

Сутність і генеза літературних родів. Категорії ліричного, епічного і драматичного.

Літературний вид як один зі ступенів класифікації родової форми.

Літературний жанр: поняття "жанр" та "змістова форма жанру". Жанрові структури, канони та системи.

Епос: Характерні ознаки, жанри та їх різновиди.

Лірика: особливості, жанри та жанрові різновиди. Параметри класифікації лірики.

Драма: особливості творення художнього світу, основні жанри. Суміжна родові та жанрові утворення.

Розділ 2. Зміст літературного твору та його компоненти.

1. Літературний твір – творчий процес – психологія творчості.

Зміст і форма як філософські категорії та чинники цілісності твору. Основні компоненти змісту і форми. Змістова організація літературного твору. Сюжет і фабула літературного твору. Тематика і проблематика. Ідея та пафос як елементи ідейно-емоційної спрямованості твору.

Зовнішня і внутрішня форми літературного твору. Поняття про архітекtonіку та композицію твору. Типи композиційної організації.

Загальні принципи організації художнього мовлення.

2. Мова художнього твору .

Мова як засіб комунікації і як художня модель. Естетична функція мовлення.

Літературна мова і мова художньої літератури: відмінності у структурі, смислі та функціях.

Мовлення автора і мовлення дійових осіб.

Принцип організації художнього мовлення.

Лексичний рівень художньої мови. Лексико-синонімічні засоби вираження мовлення (архаїзми, історизми, варваризми, екзотизми, старослов'янізми, діалектизми, жаргонізми, професіоналізми, арготизми, просторіччя, поетизми, термінологізми, канцеляризми).

Словотвірний рівень художньої мови. Засоби словотворчого вираження мовлення (неологізми, зарозуміла мова).

Засоби контекстуально-синонімічного вираження мовлення.

Тропи (епітет, порівняння, метафора, метонімія, синекдоха, перифраз, евфемізм, автономазія, асоціонізм, іронія, гіпербола, літота).

Синтаксичний рівень художньої мови

(Синтаксичні засоби вираження мовлення – фігури поетичного синтаксису: анафора, епіфора, анепіфора, епанафора, градація, паронимазія, антитеза, оксюморон, риторичні фігури, інверсія, анаколуп, еліпсис, асиндетон, полісиндетон, плеоназм, тавтологія, синтаксичний паралелізм).

Фонічні засоби.

3. Основи віршування. Версифікація.

Термінологічне визначення понять ритміка, віршознавство, метрика, ритм, метр, вірш тощо.

Мова прозова і мова віршова.

Антична система віршування.

Силабічна система віршування.

Силабо-тонічна система віршування.

Стопа. Двоскладові та трискладові розміри силабо-тонічного віршування. Пірихій.

Спондей.

Дольники. Довільне силабо-тонічне віршування. Маловживані розміри.

Фольклорне віршування.

Верлібр.

Рима. Види рим.

Способи римування віршів. Білий вірш. Сонет. Вінок сонетів. Октава.

Строфіка. Основні ознаки строфи. Прості та канонізовані строфи.

4. Літературний процес. Поняття літературного стилю.

Індивідуальний стиль письменника.

7.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин												робота
	Денна форма						Заочна форма						
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі					
		Лекції	Практ.	Лабор.	Кон.	Самост.р		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост.	
РОЗДІЛ 1. Літературознавство як наука. Особливості курсу.													
Тема 1.1. Літературознавство як наука.		2	2			4							
Тема 1.2. Історія зарубіжного літературознавства.		2	2			5							
Тема 1.3. Розвиток українського літературознавства.		2	2			5							
Тема 1.4. Література як вид мистецтва.		2	2			5							
Тема 1.5. Художній образ		2	2			5							
Тема 1.6. Роди і жанри літератури: епос, лірика, драма.		2	2			4							
Усього		12	12			28							
РОЗДІЛ 2. Зміст літературного твору та його компоненти.													
Тема 2.1. Зміст літературного твору та його компоненти.		2	2			5							
1. Тема 2.2. Мова художнього твору		2	2			5							
Тема 2.3. Основи віршування. Версифікація.		2	4			5							
Тема 2.4. Особливості стилю.			2			5							

Усього за 2 розділ		6	10			20						
Усього		18	22			48						

Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Літературознавство як наука.	2	
2	Історія зарубіжного літературознавства.	2	
3	Література як вид мистецтва.	2	
4	Художній образ. Структура художнього образу. Система образів.	2	
5	Роди, види і жанри літератури.	2	
6	Зміст літературного твору та його компоненти.	2	
7	Мова художнього твору	2	
8	Мова художнього твору .	2	
910	Основи віршування. Версифікація.	4	
11	Особливості літературного стилю	2	
Разом		22	

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Астрахан Н. *Теорія літератури: основи, традиції, актуальні проблеми* : навчальний посібник. К. : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2021.
2. Баррі П. *Вступ до теорії: літературознавство і культурологія* / Пер. з англ. О. Погинайко; наук. ред. Р. Семків. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Barry_Peter/Vstup_do_teorii_literaturoznnavstvo_i_kulturolohiia.pdf ?
3. Білоус П.В. *Вступ до літературознавства* : навчальний посібник. URL: http://eprints.zu.edu.ua/22600/1/Vstup_do_literaturoznnavstva%20%281%29.pdf
4. Білоус П.В. *Вступ до літературознавства. Теорія літератури. Психологія літературної творчості: навчальний посібник.* URL: <http://eprints.zu.edu.ua/22382/1/Biloys.%20Vstup%20do%20literaturoznnavstva%202009.pdf>
5. Галета О. *Нова словесність: українська література в антропологічній перспективі*. Вид-во Українського католицького університету, 2023. 248 с.
6. Галич О.О. *Вступ до літературознавства* : підручник. Міністерство освіти і науки України. Нац. університет: Львівська політехніка, 2017. 324 с.

7. Генералюк Леся. *Претексти інтермедіальності: вербально-візуальний формат*. Київ: Інтерсервіс, 2024. 556 с.
8. Горбань А. В. *Теорія літератури*: навчальний посібник. Житомир : Вид-во ЖДУ, 2020. 233 с.
9. Кузнецов Ю.Б. *Від художнього психологізму до художнього психоаналізу*. Київ : УОВЦ «Оріон», 2020. 544 с.
10. Михед О., Михед П. *Зрозуміти українську літературу*. Л. : Вид-в Старого Лева, 2024. 384 с.
11. *Модернізм в українській літературі XX — початку XXI століття: пам'ять, коди, практики*: монографія / відп. ред. Тарас Пастух. Львів: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2023. 758 с. URL: <https://www.inst-ukr.lviv.ua/uk/publications/books/book/?newsid=1239>.
12. Моклиця М.. *Вступ до літературознавства*: посібник. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/818/1/vstup%20literat.pdf>
13. Моклиця М. *Основи літературознавства*: посібник для студентів. Тернопіль. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/818/1/vstup%20literat.pdf>
14. Насенко М. *Інтервал*. Київ: Освіта України. 2021. 676 с.
15. Насенко М. *Історія українського літературознавства*: підруч. для філологічних спец. вищ. навч. закл. 2-е вид., зі змінами й доп. https://library.udpu.edu.ua/library_files/411930.pdf
16. Орлова О., Орлов О. *Основи літературознавства. Тексти лекцій: навчально-методичний посібник*. Полтава: ПНПУ, 2020. 134 с. URL: <http://elcat.pnpu.edu.ua/docs/>
17. Пахаренко В. *Секрети мистецтва слова*. Київ : ВД «Освіта», 2023. 408 с.
18. Пащенко М. В. *Теорія літератури* : навчально-методичний посібник. Одеса : Астропринт, 2019. 92 с.
19. Семків Р. *Пригоди української літератури : від романтизму до постмодернізму*. К. : Темпора, 2023. 688 с.
20. Сиваченко М. *Текстологічні сюжети української літературної класики* / упор. Г. Бурлаки і Б. Цимбала; передм. Г. Бурлаки. Київ : Наук. думка, 2021. 614 с.
21. Тарнашинська Л. *Українське шістдесятництво: профілі на тлі покоління* (Історико-літературний та поетикальний аспекти). 2-е видання, доповнене. Київ: Смолоскип, 2019. 592 с.
22. Ткаченко А. *Мистецтво слова (вступ до літературознавства)*. URL: <https://www.scribd.com/document/593476663/>
23. Тодоров Ц. *Поняття літератури та інші есе* / пер. з франц. Є. Марічева. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Tzvetan_Todorov/Poniattia_literatury_ta_inshi_es_e_zb.pdf?
24. Ференц Н.С., Товт О.О. *Вступ до літературознавства*: методичний посібник до практичних занять. Ужгород : ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2023. 30 с.

Допоміжна:

1. Бланшо М. *Простір літератури* / пер. з франц. Л. Кононович. URL: <http://www.litakcent.com/index.php?id=390>
2. Бовсунівська Т. *Когнітивна жанрологія і поетика* : монографія. URL:

[https://shron1.chtyvo.org.ua/Bovsunivska Tetiana/Kognityvna zhanrolohia ta poetyka.pdf? PHPSESSID=l0pos81q5gg87edg2f3ruoipo4](https://shron1.chtyvo.org.ua/Bovsunivska_Tetiana/Kognityvna_zhanrolohia_ta_poetyka.pdf?PHPSESSID=l0pos81q5gg87edg2f3ruoipo4)

3. Будний В., Ільницький М. *Порівняльне літературознавство*: підручник. URL:

[http://megalib.com.ua/content/97 Rozdil 9 Koncepciya intertekstyalnosti v komparativistici.html#google_vignette](http://megalib.com.ua/content/97_Rozdil_9_Koncepciya_intertekstyalnosti_v_komparativistici.html#google_vignette)

4. Волковинська І. В. *Від аналізу до інтерпретації: проблеми тлумачення художнього твору* : навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський : ТОВ "Друкарня "Рута", 2018. 87 с.

5. *Герменевтика і проблеми літературознавчої інтерпретації*. Монографія / За редакцією Р. Гром'яка.

6. Гундорова Т. *Проявлення Слова. Дискурсія раннього українського модернізму*. Вид. 2. URL:

[https://shron1.chtyvo.org.ua/Hundorova Tamara/ProYavlennia slova Dyskusiiia rannoho ukrainskoho modernizmu.pdf](https://shron1.chtyvo.org.ua/Hundorova_Tamara/ProYavlennia_slova_Dyskusiiia_rannoho_ukrainskoho_modernizmu.pdf)

7. Іванишин П. В. *Теорія будови та інтерпретації літературного твору* : навчальний посібник.

URL: [https://shron1.chtyvo.org.ua/Ivanyshyn Vasyl/Piznannia literaturnoho tvor.doc](https://shron1.chtyvo.org.ua/Ivanyshyn_Vasyl/Piznannia_literaturnoho_tvoru.doc)

8. Забужко О. *Філософія української ідеї та європейський контекст. Франківський період*. Вид. 5. К. : Факт – Комора, 2020.

9. Зборовська Н. Код української літератури: проект психоісторії новітньої української літератури : монографія.

[https://chtyvo.org.ua/authors/Zborovska Nila/Kod ukrainskoi literature/](https://chtyvo.org.ua/authors/Zborovska_Nila/Kod_ukrainskoi_literatury/)

10. Качуровський І. *Метрика*.

URL: <http://194.44.152.155/elib/local/sk/sk591846.pdf>

11. Качуровський І. *Строфіка*. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Kachurovskiy_Ihor/Strofika_vyd_1994.pdf

12. Качуровський І. *Фоніка*. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/sk/sk591866.pdf>

13. Марко В. *Аналіз художнього твору* : навч. посібник. 2-ге вид., виправл.

URL:

[https://shron1.chtyvo.org.ua/Hromiak Roman/Literaturoznavchyi slovnnykdovidnyk.pdf](https://shron1.chtyvo.org.ua/Hromiak_Roman/Literaturoznavchyi_slovnnykdovidnyk.pdf)

14. *Методології сучасної літературної компаративістики*: збірка наукових праць відділу компаративістики Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України. URL:

http://www.ilnan.gov.ua/media/k2/attachments/metodologii_17.02.2021.pdf

15. Мовчан П. *Український формат*. К. : Просвіта, 2019. 620 с.

16. Моклиця М. *Леся Українка: деконструкція прочитань*: Монографія. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2022. 432 с.

17. *Основи теорії літератури* : навчальний посібник. Старобільськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2021. 114 с.

18. Павличко С. *Теорія літератури*. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Pavlychko_Solomiia/Teoriia_literatury/

19. Просалова В. А. *Інтертекстуальний аналіз: теорія і практика*: навчальний посібник. Вінниця, 2019. 206 с.

20. Просалова В. Методичні поради до вивчення курсу «теорія літератури (ідеї, концепції, школи)». Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2021. 52 с.

21. Резніченко Ю. Поняття наративна модель у сучасній українській літературі. *Дивослово*. 2020. № 1. С.34-40.
22. Слово. Час. Дискурс. Антологія світової літературно-критичної думки XX ст. / За ред. М. Зубрицької. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Antolohiia/Slovo_Znak_Dyskurs_Antolohiia_svitovoi_literaturno-krytychnoi_dumky_KhKh_st/
23. Ушкалов Л. Що таке українська література. В-во: Старий Лев. 2023. 454 с.
24. Шкандрій М. Авангардне мистецтво в Україні, 1910-1930: пам'ять, за яку варто боротися. Харків : Фабула, 2021. 224 с..
25. Качуровський І. Променсті сільвети. Лекції, доповіді, статті, есеї, розвідки. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Kachurovskiy_Ihor/Promenysti_sylvety_lektsii_dopovidi_statti_esei_rozvidky.pdf
26. Словник тропів і стилістичних фігур / автор-уклад. В. Святовець. Київ : ВЦ «Академія», 2011. 176 с.
27. Шуляр В. Вивчення, аналіз, інтерпретація художнього твору. URL: <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/monograf/49/20.Pdf>
28. Ткаченко А. *Потенціал філологічного аналізу та синтезу*. URL: http://slovoichas.in.ua/_private/red/tkachenco22.htm.

Наукові та навчально-методичні праці викладача курсу – Кириленко Н.І.:

1. Владимірова В., Кириленко Н. Геній у факторі часу: літературознавчокритичний дискурс творчої постаті Тараса Шевченка в другій половині XIX– XX століть. *Вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2019. Випуск 43.
2. Владимірова В., Кириленко Н. *Українська література першої половини XX століття: теоретико-методологічні аспекти інтерпретації*. Навчально-методичний посібник. Суми : ФОП Цьома С.П., 2020. 171 с.
3. Кириленко Н., Влізько І. *Етнокультурні коди в художній тканині поезій «шістдесятників»*: монографія. Суми: Вид-во СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2018. 96 с.
4. Кириленко Н. Етнопсихологічні коди в поетичних текстах Миколи Вінграновського. *Філологічні трактати Сум ДУ*. 2016. Т.8. № 2. С.36-42.
5. Кириленко Н. *Історико-національні модули в художньому просторі текстів Ліни Костенко*: навчально-методичний посібник. Суми, 2015. 224 с.
6. Кириленко Н., Кобилко Н. Символіка образу дороги в романі Олександра Ільченка «Козацькому роду нема переводу...». *Література в контексті культури*: зб. наук. праць. Вип. 27 / ред. кол.: В. Гусєв (відп. ред.) та ін. К. : Видавничий дім Дмитра Бурого, 2016. С. 140–144.
7. Кириленко Н. Художній домисел як засіб усебічного розкриття образу Ярослава Мудрого в романі П. Загребельного «Диво». *Наукові записки Харківського національного педагогічного університету ім. Г. Сковороди. Літературознавство*. Харків, 2014. Випуск 2 (78). Ч.2. С. 66–74.
8. Кириленко Н., Циганкова С. Архетипний образ води в поезії шістдесятників. Суми: вид-во ФОП «Цьома С.», 2019.
9. Кобилко Н. Кириленко Н. Роль хронотопу дороги в художньому творі (на прикладі повісті «Ірій» В. Дрозда та роману «Дім на горі» В. Шевчука) // *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка*.

Серія: Літературознавство / За ред. Проф. Ткачука М.П. Тернопіль: Тернопіль, 2015. Вип. 42. С. 72 – 75.

10. Косенко К., Кириленко Н. Символіка образу маку в поезії Миколи Вінграновського. *Молодий учений*. 2017.

11. *Образ Роксолани в аспекті інтермедіального аналізу*. Навчально-методичний посібник / за ред. Н. Кириленко, О. Микитенко. Суми : СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2014. 108 с.

12. Кириленко Н. *Поезія Сумщини 2 половини XIX століття: домінантні мотиви. Сумщина в історико-філологічному вимірі*: монографія / авт. кол.: В. Владимірова, В. Герман, Н. Кириленко, О. Кумеда, С. П'ятаченко, О. Рудь, З. Савченко, М. Ячменик; за заг ред. Н. Кириленко. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка. 2021. 268 с. С. 49 -103. URL : https://repository.sspu.edu.ua/handle/1234_56789/11620

13. Німенко Н., Кириленко Н. *Барокові риси в українських літописах XVIII століття*. Суми : ФОП Цьома С.П., 2021. 110 с.
<https://repository.sspu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/777de20c-50ab-4948-9b10-72cda6be46f4/content>

14. Зякун А., Кириленко Н. *Етноментальні коди в прозі Мирослава Дочинця*: монографія. Суми : ФОП Цьома С.П., 2022. 120 с.

scholar.google.com.ua/citations?user=w1BT-mAAAAAJ&hl=uk&gmla=AJsNhttps://repository.sspu.edu.ua/handle/123456789/9919

15. Кириленко Н., Маценко С. Художня репрезентація образу жінки-матері в романі Валентини Мастерової «Суча дочка»: порівняльний аспект. *Наука та освіта в умовах викликів сьогодення*: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Чернігів, 16 грудня 2023 р. С. 259-262. <https://researcheurope.org/wp-content/uploads/2023/12/re-16.12.2023.pdf>

Інформаційні ресурси:

1. Наукова бібліотека України ім. В.І. Вернадського (URL: <http://www.nbuv.gov.ua>).
2. Наукова бібліотека ім. М. Максимовича (URL: <http://www.library.univ.kiev.ua>)
3. Львівська наукова бібліотека імені Василя Стефаника НАН України (URL: www.lsl.lviv.ua).
4. Електронна бібліотека "Diasporiana" (URL: <http://diasporiana.org.ua/category/literuroznavstvo>).
5. Збірник "Літературознавчі студії" Інституту філології Київського національного університету імені Т. Шевченка (URL: <http://philology.knu.ua/node/309>). <http://literaua.livejournal.com/>
6. Теорія літератури. Персональний сайт Ігоря Папуші. URL: <https://papusha.at.ua/index/0-6>
7. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. Навчальні програми. URL : <https://mon.g>
8. Бібліотека українських підручників (pidruchniki.website). 2010 – 2012 Українські підручники онлайн admin{at}pidruchniki.ws. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://litmisto.org.ua/?p=3351>.
9. Історія української літературної критики та літературознавства. Хрестоматія: У 3 кн. [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.nbuv.gov.ua/portal/Soc...9/01.pdf

10. Ключек Г. Художній світ як категоріальне [Електронний ресурс].
Режим доступу:
http://www.slovoichas.in.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=317&Itemid=34& 5. Мистецтво поетичне в дії [Електронний ресурс]. Режим доступу:
<http://bukvoid.com.ua/reviews/books/2012/08/02/193000.htm>
11. Забужко О. Notre Dame D'Ukraine: українка в конфлікті міфологій [Електронний ресурс] / Оксана Забужко. Режим доступу до матеріалу:
http://chtyvo.org.ua/authors/Zabuzhko/Notre_Dame_dUkraine_Ukrainka_v_konflikti_mifolohii/
12. Мегела І. П. Наратологія : курс лекцій [Електронний ресурс] / Мегела І. П. Режим доступу : http://imegela.com.ua/view_lectures.php?id=39.
12. Печарський А. Методика психоаналітичної літературної інтерпретації в Україні: генезис, проблематика, нові перспективи 13 [Електронний ресурс] / Андрій Печарський. Вісник Львівського університету. Серія філологічна. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2008. Вип. 44. Ч. 1. С. 248–254. Режим доступу: <http://litmisto.org.ua/?p=18993>
12. Слово і час. [Електронний ресурс]. Режим доступу:
http://www.slovoichas.in.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=105&Itemid=34&Itemid=1&limitstart=0
14. Філоненко С. Концепція особистості жінки в українській жіночій прозі 90-х рр. ХХ ст. // http://bdpu.org/philological_faculty/ukr-rarub/lit/
13. Українська компаративістика 1900-х - 1920-х років: теоретичні аспекти дослідницької практика [Електронний ресурс].
Режим доступу:
<http://vuzlib.com/content/view/2295/117/www.nbuv.gov.ua/.../N170p098-107.pdf>
- <http://ukrknyga.at.ua/load>
- <http://litopys.org.ua/>
- <http://www.chtyvo.org.ua/>
- <http://etno.us.org.ua/>
- <http://psylib.kiev.ua/>
- <http://journal.knigka.info/>

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна
технічні засоби навчання, друковані та інтернет-джерела інформації.

12. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Проблемно-пошуковий, дослідницький, частково-пошуковий, інтерактивні (вебінари, тренінги, презентації, дистанційні освітні технології), практичні методи навчання (практичні, графічні та дослідні роботи).

13. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Усне опитування, презентації, тести, консультації, доповіді на конференціях, семінарах, іспит.